

Kõigi maade proletarid, ühinege!

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIONI, DIREKTSIOONI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 2 (45) Kolmapäeval, 24. jaanuaril 1951. a. III aastakäik

STALIN — MEIE ESIMENE KANDIDAAT

On saanud üks tähtsamaid etappe valimiseelses töös: kõikjal üle kogu Nõukogude maa toimuvad töötajate valimiseelses koosolekud ja ringkonnandupidamised, kus esitatakse ja arutatakse läbi esitatud kommunistide ja parteitute bloki saadikukandidaatide liidu ja autonoomsete vabariikide kõrgematesse võimuorganitesse.

Eriti vaimustatud ja siirast poolehoidu ning toetust osutatakse valimiseelses koosolekudel üldrahvalikele saadikukandidaatidele, Nõukogude rahvaste suurele juhile ja õpetajale Jossif Vissarionovitš Stalinile ja tema lähematele võitluskaaslastele.

Määratu suure poliitilise entusiasmiga toimus 23. jaanuaril I auditooriumis TPI üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate üldkoosolek, kus esitati saadikukandidaadiks Eesti NSV Ülemnõukogusse õppiva noorsoo parim sõber Jossif Vissarionovitš Stalin.

Seltsimees Stalini nimi on lähedane ja kallid igale nõukogude inimesele, ausatele inimestele kogu maailmas. Eriti kallid on seltsimees Stalin eesti töötavale rahvale ja õppivale noorsoole ja muudugi ka Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilaskonnale. Ainult tänu seltsimees Stalini abile ja juhtimisele vabanes eesti rahvas kapitalismi ikkest. Ja sai võimalikuks ka niisuguse suurejoonelise ja toreda kõrgema õppeasutuse loomine eesti pinnal nagu on seda praegu Tallinna Polütehniline Instituut oma 2000 üliõpilasega ja 7 teaduskonnaga.

Jultunud ameerika-inglise imperialistid ähvardavad kogu maailma rahvaid uue sõjaga, kuid nende teel seisab vankumatu kaljuna rahurumastav nõukogude rahvas, seisab rahu lipukandja seltsimees Stalin.

Iga meie töösaavutus on panuseks Nõukogude kodumaa võimsuse kindlustamiseks, ülemaailmse rahu kindlustamiseks üritusse. Meie saame oma töösaavutusi näidata ainult eksamite tulemuste ja loomingu koostöö kaudu tööstusega. Meie üliõpilaskond saab aru sellest suurest ülesandest ja veel ühelegi eksamisesioonile pole mindud vastu nii põhjalikult ettevalmistatuna kui käesolevale ja tulemused räägivad sellest nüüd kõige paremat keelt: eksamil on ilmunud 99,9%, kõik eksamid sooritanud 93,2%, neist väga headega 40,2% ja headega 34,6%. Kuid meil esineb siiski veel rahuldavaid hindide 18,4% ja isegi mitterahuldavaid 6,8%. Sellest peame üle saama. Peame seadma end sihiks — vabaneda viimasest kahest kategooriast!

Teatavasti TPI korraldada on valimisringkonna nr. 5 valimisjaoskond nr. (Vene-Balti 22). Agitpunkt on korda seatud ja seitse agitbrigaadi umbes 100 agitatoriga on juba tööle asunud. Eksamisesiooni tõttu üliõpilased praegu veel agitatsioonitööst osa ei võta, kuid kevadsemestri algusest liituvad agitiitõesse ka üliõpilased.

Läheme teiste Nõukogude rahvastega laialdasel vennalikus peres väärikalt ja rõõmsalt vastu suurele pidupäevale Eesti NSV Ülemnõukogu valimistele 25. veebruaril.

VALIMISTE KROONIKA

Reedel, 12. jaanuaril toimus I auditooriumis TPI üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate üldkoosolek, kus valiti Tallinna valimisringkonna nr. 5 valimisjaoskonna nr. 2 jaoskonnakomisjoni koosseisu seltsimehed Schmidt, Levett, Raudsepp, Ozerova ja Einloo.

Reedel 13. jaanuaril kogunes I auditooriumi üle 500 üliõpilase, õppejõu ja teenistuja, et kasutada Stalini lühikese sõnumiga antud õigust — seada üles kandidaadid Eesti NSV Ülemnõukogusse.

Eesrindlik üliõpilane kommunistlik noor sm. Linda Kulbas esitab seltsimees Stalini kandidatuuri, mida koosolek teravalt marulise kauakestava aplausiga. Instituudi direktor sm. Mahl oma sisukas kõnes toob esile seltsimees Stalini määratu suuri teeneid meie sotsialistlikule kodumaale ja kogu maailma töötavale rahvale. Ka OTU esimees, kommunistlik noor sm. Terno toetab palavalt seltsimees Stalini kandidatuuri ja esitab omalt poolt seltsimees Stalini lähema kaastöölise sm. Aleksei Nikolai p. Kossõgini kandidatuuri.

Kommunistlik noor sm. Norak kõneleb koosolekule, millist hoolt ja armastust on näidanud meie partei esotsas seltsimees Stalini nõukogude õppiva noorsoo vastu ja kutsub üles koosolekuid teetama seltsimees Stalini ja Kossõgini kandidatuuri.

Ka ehitustehnika ja konstruktioonide kateedri laborant sm. Laurits toetab palavalt ülesseatud kandidatuuri ja esitab omalt poolt bolševike partei ustava poja, Tallinna linnakomitee sekretäri sm. Stepan Jakovi p. Tšernikovi kandidatuuri.

Sm. Schmidt oma sõnavõtus näitab, kuidas Nõukogude Liit eesotsas seltsimees Stalini sammu maailma rahurumastavate rahvaste avangardis ja vääramatu rahuga vaatamata imperialistide relvataristamisele loob kommunistliku ühiskonna materiaalselt baasi stalinlike suurehitiste näol. Sm. Schmidt kutsus üles koonduma veelgi tihedamalt partei ümber ja toetama ülesseatud kandidatuuri.

Üliõpilane kommunistlik noor sm. Grigorjev oma haaravas sõnavõtus kõneleb vaimustusega noorsoo parimast sõbrast seltsimees Stalini ja kutsus üles hääletama esitatud kandidaatide poolt.

Koosolek võtab vaimustusega vastu otsuse esitada seltsimees Stalin ja sm-d Kossõgin ja Tšernikov Eesti NSV Ülemnõukogu saadikukandidaatideks Tallinna valimisringkonnas nr. 5.

Koosoleku lõpul saab sõna sm. Pass seltsimees Stalini saadikuvastuse teavituskirja teksti ettelugemiseks. Kauakestava ja tormilise aplausiga avaldavad koosolejad oma poolehoidu ja armastust seltsimees Stalini vastu.

V. I. LENINI 27. SURMA-AASTAPÄEVA MIITING

20. dets. õhtupoolikul kogunesid TPI üliõpilased, õppejõud ja teenistujad V. I. Lenini 27. surma-aastapäevale pühendatud leinamiitingule.

Miitingu avab a/ü komitee esimees sm. Tepaks sõnadega: „27 aastat tagasi suri esimese sotsialistliku riigi rajaja V. I. Lenin.“ Koosolek austas suure Lenini mälestust püstiseismisega.

Päevakohases ettekandes marksismi-leninismi kateedri õppejõud M. Esser iseloomustas Lenini kui inimest, kes oma geeniusede heleda kirrtevi-huga valgustas teed proletariaadi võitlusele. Ajalugu on teinud palju pöördeid, mis on hulgak-

ajaks määranud inimkonna saatuse, kuid teist sellist pöört, nagu seda oli Lenini elu ja tegevusega kommunistliku ühiskonna aluste rajamine, ei ole seni tundnud ajalugu.

Suure Lenini ideed, tema töö ja võitlus elavalt edasi nõukogude rahva töös ja võitluses. Lenini surmapäev ei ole mitte ainult leinapäev, vaid see on eelkõige Lenini lipu alla koondunud võitlusjõudude ülevaatuspäev. Sel päeval anname oma töötuse — Lenini lipu all, Stalini juhtimis-sel, edasi kommunismi võidu poole, lõpetas sm. Esser. A. DOBRÖSCHEVSKI (ME-33)

LENINI PÄRANDUS NOORSOOLE

Oli 1920. a. oktoober. Veel kestis kodusõda. Punaarmee võitles valgepoolakatega ja valmistus lõplikult purustama Wrangelit Krimmis. Kõikjal valitses äärmisene viletsus, nälja ja laos. Samal ajal esines V. I. Lenin kõnega Venemaa Kommunistliku Noorsooühingu III kongressil. Kongressi delegaadid ootasid kõnet sõjast, võitlusest interventide vastu. Kuid Lenin kõneles noorsoo ees seisvast tulevikuülesannetest — kommunistliku ühiskonna ülesehitamise ülesannetest.

„Ja asudes noorsoo ülesannete küsimuse käsitlemisele sellelt seisukohalt,“ ütles Lenin, „pean ütleva, et need noorsoo ülesanded üldse ja kommunistlike noorsooühingute ülesanded eriti võiks väljendada ühe sõnaga! Ülesanne seisab selles, et tuleb õppida.“

Seega nägi Lenin, inimsoo geenius, läbi võitluse äikese, et rahvas mitte ainult ei paranda sõjajärgi, vaid ehitab üles ka võimsa sotsialistliku riigi, loob alused üleminekuks kommunistlikele. Lenin näitas, et seda grandioosset ülesannet suudab noorsugu lahendada vaid siis, kui ta täidab tema ees seisvat kommunistliku kasvatus ülesannet. Lenini poolt meile pärandatud kommunistliku kasvatusplaan koosneb kolmest lahutamatu osast: õppimine, töö, võitlus.

Mida on selleks vaja, et ehitada kommunistlik ühiskond? Eelkõige on vaja teadmisi. Nendeta ei ehitata midagi, isegi mitte hariliku maja. Seda enam on vaja teadmisi sugupõlvele, kes on kutsutud püstitama kommunismi ülevat hoonet. Kommunistiksa saada

võib ainult siis, kui rikastatakse oma mälu kõigi nende vaimsete varadega, mis inimkond on välja arendanud.

Lenin näitas ka, kuidas õppida. Ta rõhutas, et meie pole tarvis tegelikult elust eraldatud raamatutarkust, mehaanilist tuupimist, vaid noorsugu peab oma õpingud, oma hariduse ja kasvatus siduma töötajate ühise võitlusega ja osa võtma kogu nõukogude rahva tööst.

Meil, TPI üliõpilastel, tuleb osata hinnata ja ellu rakendada Lenini pärandit. Oma õpingus ja ühiskondlikus töös peame seadma oma eesmärgiks kommunistliku partei suurte juhtide Lenini ja Stalini kujud, töötama ja võitlema nii nagu on teinud seda nemad.

E. KALDMAA

MEIE AGITPUNKT VALIMISELSES TÖÖS

Meie instituut on 45. valimisringkonna agitpunkt nr. 2 šefiks. Agitpunkti teenindamiseks moodustati õppejõududest ja teenistujatest juba varakult agitbrigaadid, korraldati agitpunkt ja loengusaal valijaile.

Häid töötulemusi on saavutanud seni mehaanikateaduskonna agitbrigaad, mida juhivad sm-d Talvet ja Masing. Järgneb ehitusteaduskonna agitbrigaad sm. K. Olliku juhtimisel. Nõrgem agitbrigaad on jällegi majandusteaduskonnal. Kui sm. Palm on teadlik oma brigaadi eelmiste valimiste eelse töö puudustest, hiilnevad agitkolektiivi juhataja korralduste täitmised, valveagitaatorid ei ilmu agitpunkti graafikus ettenähtud ajal jms.

E. LAURITS

Lenin füüsikast

Möödunud sajandi lõpul ja käesoleva algul tehti füüsikas rida imeväärseid avastusi, mis panid kõikuma senised füüsika alusmüürid. 1895. aastal avastati röntgeni kiired, 1896 — radioaktiivsus, 1897 — elektron. Vast kõige imelikumaks avastuseks oli see, et elektroni mass on muutlik — oleb kiirusest. Seni olid maailma füüsikud olnud arvamisel, et aatomi mass, mille koosseisu kuuluvad ka elektronid, on igavesti püsiv ja muutumatu suurus.

Sajandeid püsinud ja kaljukindlaks peetud vaated varisesid kokku. Füüsikute peres valitses peataolek. Uued avastused näisid paljude arvates vastu rääkivat materialismile. Füüsikas hakkas pead tõstma idealism. Idealistid väitsid: „Füüsikute väite järgi on

mateeria kõik see, mis omab massi, mida saab kaaluda. Elektroni aga ei oma neid mehaanilisi omadusi, mida füüsikud seni omistasid materiale. Seega tuleb kahelda, kas elektron on üldse materiaalne ese.“

Sel füüsika ajaloos nii segasel ja udusel perioodil avaldas Lenin oma kuulsa raamatu „Materialism ja empiriokrititsism“.

Oma raamatus Lenin halastamatult paljastas ja purustas kõik idealistide keerutused ja mõttekäigud. Lenin näitas, et filosoofiline materialism sugugi ei eelda, et materiaali peaksid olema mingid kindlad ja muutumatud füüsikalised omadused. Lenin näitas, et nad segasid filosoofilise vaate materiale kui objektivsele reaalsusele, mida me tajume oma aistingute kaudu, sellega, mida võiks nimetada füüsikaliseks kujutelmaks materiaali omadustest ja ehitusest. Materiale kõigis tema ilminguis ja nähtustes on muutlik.

XX sajandi füüsika areng on hiilgavalt tõestanud Lenini mõtteid. On näit. tõeks osutunud Lenini väide elektroni ammendamatus.

Lenini geniaalne teos „Materialism ja empiriokrititsism“, mida nii kõrgelt on hinnanud seltsimees Stalin, õpetab meid, kuidas tuleb tõlgendada neid imeväärseid avastusi, mida on tehtud uuemas füüsikas ja mis järjest sügavamale tungivad materiaali ladustesse. Lenini raamat näitab, kuidas füüsika uuemaid saavutusi, mida idealistid püüavad kasutada argumentidena materialismi vastu, muuta argumentideks dialektilise materialismi poolt.

H. ORU

Miks ei täida TPI õppejõud oma kohustusi ideelis-poliitilise taseme tõstmise alal?

TPI õppejõudude kollektiiv, töstes oma ideelis-poliitilist taset õppimisega marksismi-leninismi õhtuülikoolis, on saavutanud sel alal nimetamisväärseid tulemusi: ülikooli lõpetanute arv on tõusnud tänapäevaks 32 inimesele, lõpetamist lähemal ajal oodatakse 32 inimeselt ja täienduseks eelmisele lõpetab ülikooli kevadsemestri vältel veel kolmas kursus 16 kuulajaga.

Õhtuülikooli II kursusel õpib praegu 16 õppejõudu ja 1950. a. sügisel alustasid õppimist a/ü liinis organiseeritud õhtuülikooli filiaalis veel 12 õppejõudu.

Edukaiks ja eeskujulikeks kuulajajaks neil kursustel osutuvad van. õpetajad Masing, Ott, Liiver, assistendid Kiiss, Haavalaid, Randmer, Reier ja Mikk ning eriliselt edukas prof. Humal ja majandusteaduskonna dots. Ratasapp.

Kuid kahjuks esineb ka TPI õppejõudude kollektiivis üksikuid, kes ei suhtu küllaldase tõsidusega oma kohustusis õhtuülikooli vastu, jättes õiendama aja graafikus ette nähtud eksamid.

Suuremateks võlgnikeks (eksamite mitteõiendamise alal) osutuvad alljärgnevad õppejõud: Lanus, Meitre, Tippto, Truumägi, Verner Kikas ja Valve Kikas.

Veel omavad lubamatult palju võlgnevusi õppejõud: Esop, Kanasaar, Kroon, Pusepp, Dondukova, Aarman, Muisek, Pohl, Jürisson, Kotli, Paluver, Sulg jt.

A/ü kohalik komitee koostas koos asjaosalistega igale indivi-

duaagraafiku võlgnevuse likvideerimiseks ja asus oma organisate kaudu valvele antud lubaduste täitmise üle.

Imestust tuleb avaldada nende õppejõudude käitumise üle, kes vaatamata kutsule ei võtnud osa taotlemisõpidamisest ja ei teatanud ka a/ü-le oma puudumise põhjustest ega esitanud aja plaani oma võlgnevuste likvideerimiseks.

Nendeks õppejõududeks osutusid alljärgnevad: Pusepp, Hugo Raudsepp, Dondukova, Pohl, Kotli j. t.

Suhtugu iga õppejõud tõsiselt ülesseatud küsimuse ja kasutagu eelolevat õppevaheaega oma võlgnevuste likvideerimiseks.

ELKNÜ TPI KOMITEE ÜRITUSED TALVISEL ÕPPEVAHEAJAL

1. Algõige büroodel organiseerida Tallinnast õppevaheajaks lahkevõtte komnoorte ja üliõpilaste osavõttu valimispaaniast ja komsomolitõttõid kohtadel (alates 23. jaan.; vastutavad sm. Galinski ja büroode sekretärid).
2. Õppevaheajal Tallinnas viibivast komnoortest ja noortest organiseerida agitbrigaadid šeflususe agitpunkti juures (23. jaan.; vastutab sm. Galinski).
3. Organiseerida ekskursioon Leningradi Polütehnilisse Instituuti koos OTU nõukoguga (25. jaan.—3. veebr.; vast. sm. Terno).
4. Organiseerida ühiskülalused „Draamateatri“ etendustele „Varblaste mäed“ ja „Revident“ (vast. sm. Kulbas).
5. Organiseerida ühiskülalused ELKNÜ linnakomitee poolt korraldatavale kinofestivalile (27. jaan.—7. veebr.; vast. sm. Kulbas).
6. Viia läbi puhkeõhtu (1. veebr.; vast. sm. Kulbas).
7. Töötada õppevaheajal läbi teosed „Kaugel Moskvast“, „Kuskil Siberis“ ja „Teras ja Blakk“, mille alusel valmistada ette ettekanded üleinsti-tuudiliseks diskussiooniks teemal „Inseneri kuju nõukogude kirjanduses“ (25. jaan.—6. veebr.; vast. sm-d Galinski, Kulbas ja kirjandusring).
8. Spordil ja kehakultuuri alal (vast. sm. Tamm): a) Suusalaaager Aegviidus; b) suusalaaager Võru-Kubjal (27. jaan.—9. veebr.); c) Suusalbrigaad Võru-Kubjalit šeflususse kolhoosi valimiste ja talispordi propaaganda eesmärgil (3. veebr.); d) Igapäevased suusatreeningud teaduskondade kaupa Mustamäel TPI suusalbaasil (24. jaan.—6. veebr.); e) Hokitreening Ahju tänaväljal 2 k. nädalas, f) Uisut. kursused 3 k. nädalas „Kalevi“ liiväljal oma treeneriga, g) Värkpaalliturniir teaduskondade vahel TPI välialal (24. jaan.—8. veebr.); h) Suusalaaager Aegviidus (4. veebr.).

Talvine eksamisesseioon läheneb lõpule. 19. jaanuari õhtuks oli instituudis toimunud 3586 eksami, neist 93,3 prots. positiivsete tulemustega. Sessiooni kestel väljapandud eksamihinnete üldarvust moodustasid hinded „väga hea“ 39,8 prots. ja hinded „hea“ 35,3 prots. Eksamitest osavõtu protsent oli 99,8.

Parimaid tulemusi sessioonil on seni sooritanud majandusteaduskond, kus eksameid pole puudunud ükski üliõpilane; väga häid

ja häid eksamihinneid oli 19. jaanuari õhtuks 90,9 prots. ja nõrku hindeid ainult 1,9 prots. Majandusteaduskonnale järgnes heade näitajatega mehaanikateaduskond, siis keemia-mäeteaduskond ja ehitusteaduskond. Teistest teaduskondadest oli mõnevõrra maha jäänud nii eksamihinnete kui ka üliõpilaste distsiplini taseme näitajate poolest (ekameist osavõtt!) põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskond.

Halvemad on eksamite tule-

mused õhtuses sektoris, kus kaaluva põhjusega eksameid mitteilmunud üliõpilaste suur arv (eksameid mitteilmunud saavad eksamihinne „nõrk“) on paisutanud suureks nõrksade hinnete protsendi (36 prots.). Hindeid „väga hea“ ja „hea“ oli õhtuses sektoris 18. jaanuariks 54,9 prots. ja hindeid „rahuldav“ 23,1 prots. Seejuures eksamite tulemused olid parimad keemia-mäeteaduskonna rühmades.

E. BAUMING

Enam hoogu sotsialistlikku võistluse!

Sotsialistlik võistlus on võimaks masside aktiviseerimise hoovalks kommunismi ehitamisel. TPI-s on kateedrite vaheline sotsialistlik võistlus juba andnud häid tulemusi kvalifitseeritud noorte eriteadlaste ettevalmistustaseme tõstmisel ja teaduslike uurimistööde rinde laiendamisel. Praeguseks on võistlejate poolt endale võetud kohustuste tähtsajad enamikus juba möödumas ja instituudi a/ü organisatsioon otsustas jaanuaris läbi viia kohustuste täitmise kontrolli ning uute kohustuste vastuvõtmise.

Ennekõike tuleb teostada täies ulatuses kokkuvõtte kohustuste põhjal tehtud tööst, tõsta esile parimad kateedrid ja parimad töötajad, selgitada mahajääjad ja valgustada meie saavutused ja puudused instituudi ajakirjanduses.

Saadud kogemuste põhjal tuleb välja töötada uued kohustused ja kateedrite tootmisnõupidamistel need pärast seniste kohustuste täitmise ülevala saamist

vastu võtta. Igal kateedril ja kateedri töötajal tuleb võtta endale konkreetseid kohustused õppe- ja teadusliku uurimistöö ning samuti ka teadusliku kvalifikatsiooni ja ideelispoliitilise taseme tõstmise alal.

Oma sisult võivad sotsialistliku võistluse kohustused olla väga mitmekesised. Nende hulka võivad kuuluda näit. õppeprogrammide läbivaatamine ja ümbertöötamine, näitlike õppevahendite valmistamine, teaduslike uurimistööde ennetähtaegne täitmine või nende sisu laiendamine, täiendavad uurimistööd, tööstuse abistamine, kirjutuste koostamine tehniliste ajakirjade tarvis, kandidaadi-minimumi eksamite sooritamine, dissertatsioonitöö või tema üksiku osa valmistamine, õppimine marksismi-leninismi õhtuülikoolis jne. Iga kohustuse täitmiseks tuleb määrata kindel tähtaeg.

Instituudi kõigi töötajate kaasatõmbamisega sotsialistlikku võistluse saavutame uue hoogsa tõusu meie töös. A. VOLDEK

Keemia-mäetead. üliõp., kommunistlik noor A. Kukkk dots. H. Muishneeki juures eksamil aines „markseideri oskus“. Eksami hinded sai sm. Kukkk „väga hea“

MEIE SEINALEHED EKSAISESSIOONIL

Seinaleht on teaduskonna elu peegel. See peaks olema igapäevale selge. Eriti ei tohi aga seda seinalehe ülesannet unustada eksamisesseiooni ajal.

Instituudi koridorides leiame välja pandud kolm seinalehte — „Mehaanik“, „Ehitaja“ ja majandusteaduskonna häälekandja „Üliõpilane“. Peatume „Mehaaniku“ juures. Selle viimane number, välja antud 16. skp., sisaldab juhtkirja, neli artiklit õppejõududele, kolm artiklit eksamite kohta ja mõningaid kommentaare toimetusele. Artiklites on näidatud üldisi puudusi rühmades, kuid ei ole näidatud põhjusi, miks üksikud üliõpilased ei sooritanud eksameid.

Seinaleht „Ehitaja“ juures torakab kohe silma väike „Välkleht“, mida nähtavasti on eksamite ajal välja antud kolm numbrit. Seda ehitusteaduskonna a/ü komitee algatusel tuleb hinnata kõrgelt ja edaspidi tuleb seda matkida ka teistel teaduskondadel. Aga ka „Välklehes“ ei ole sellist teravat kriitikat üksikute mahajääjate kohta, nagu seda võinuks oodata.

Miks on aga hoopis unustatud eksamisesseiooni majandusteaduskonna häälekandja „Üliõpilane“ (vast. toim. sm. Toots)? Kas ei peetud teaduskonnas vajalikuks eksameid kirjutada? Mis arvab sellest ELKNÜ büroo (sm. Hammer)?

Lühivõtte nendest seinalehtedest näitab, et meie juhtivad töötajad komsomoli komitees (sm. Galinski) ja a/ü komitees (sm. Schwarz) on unustanud suunata seinalehtede tööd eksamisesseiooni ajal.

Kõige eeltoodu tagajärjeks on, et käesoleval eksamisesseioonil pole kontrollpostid muutunud selle juhtivaks ja suunavaks jõuks, vaid on jäänud faktide konstaterijate tasemele. Selline tööstiil aga muudab kontrollpostide eksisteerimise tarbetuks.

Üliõp. J. KUUSIK

Kontrollpostide töö läheb isevooluteed

Kõigi üliõpilaste eksamitele ilmutamise ja eksamite eduka sooritamise kindlustamiseks on ka käesoleva eksamisesseiooni ajal rakendatud tööle kontrollpostid.

Kui eelnevatel semestritel see toimus komsomoli ja a/ü komiteede ühise üritusena, siis tänava jäi selle organiseerimine täiesti komsomolikomitee õppetöösektori (esimees üliõp. Saarest) ülesandeks. Kahjuks on aga sektor sellesse vastutusrikkasse ülesandesse suhtunud lubamatult formaalselt — sektori kogu töö piirdus igaks eksamipäevaks vajaliku arvu kontrollpostide leidmisega ja sellele ei järgnenud kontrollpostide instrueerimist, ei selgitatud rühmakolmikutele nende ülesandeid ega tehtud teatavaks, kes on sel või teisel päeval valvekorras. Seetõttu, vaatamata üksikute kontrollpostide korralikule tööle (6. jaan. Tiismus ja Rang, 9. jaan. Livšits ja Aruküla), esineb ka lubamatult suuri puudusi.

Nõrk on olnud kontrollpostide distsipliin. Nii oli 10. jaan. ELKNÜ Komitee suletud ja terve rida rühmade esindajaid otsis asjatult kontrollpostide (Logusov,

A., Murd, M.); peaaegu analoogiline oli olukord ka 8., 15. j.t. päevadel, kus korduvalt ei olnud kontrollpostide kohal — kuigi neid peab igal eksamipäeval töötama isegi kaks.

Esineb aga ka teist laadi kontrollpostide, kes ei tutvu üldse olukorraga rühmades, vaid ootavad komitee ruumis, et neid tulla otsima või tuuakse kätte andmed eksamite tulemuste kohta. Sellest tuleneb omakorda, et eksamite tulemusi ei saada otse rühmadest, vaid hangitakse need pärast eksami lõppu dekanadist eksamitulemuste tabelitelt!

Üheks kontrollpostide põhiliseks ülesandeks on selgitada mitterahuldavate hinde põhjused. Selle kohta leiame kontrollpostide kaustast peaaegu eranditult laconilise „mitteküllaldane ettevalmistus“. Millest see „mitteküllaldane ettevalmistus“ on tingitud ja kuidas peaks üliõpilane sellest üle saama järgmistel eksamitel, selle kohta me andmeid ei leia. Samuti puudub täielikult rühmakolmikute abistamine järgnevate eksamite ettevalmistamiseks paremaks organiseerimiseks.

MÄEASJANDUSE KATEEDRILE TEADMISTE OMANDAMISE JA ARENDAMISE BAAS!

Uuel aastal levis mäeasjanduse kateedris kuuldus, et direktioon on kateedri varustamiseks seadmetega 1951. a. lubanud umbes 100 000 rubla. See kutsus kateedri esile elavaid mõttevahetusi. Selgus kahe plaani olemasolu. Esimene näeb ette tööstuslike seadmete asemel makettide ostmist, kuna raha kulukate seadmete müretsemiseks ei jätku. See plaan võeti kateedris koosolekul vastu hääletamusega.

Tellimiseks kavatsatud maketid aga ei selgita mingeid keerulisi kinemaatilisi või tehnoloogilisi, uurimisel esinevaid küsimusi. Nad on mõeldud näidetena laialt tarvitata vastavalt vormidest ja masinate välistest vormidest. Tulu neist maketidest on niipalju, et nad kergendavad asjast ettekujutuse saamist neile, kes ei mõista jooniseid liiged.

Reaalsem aga oleks näit. arvestada sellega, et Tallinna mäetehnikumi laboratooriumide soetamiseks antakse 1951. a. umbes 1,5 milj. rubla. Kui võtta 5 a. jooksvat lõpetavat mäeasjanduse üliõpilased kokku ja komandeerida nad pooleks kuuks Donbassi teedli kaevandusse ja masinaid vaatama, siis oleks see hulga odavam makettide ostmisest.

Teine mäeasjanduse laboratooriumi sisustamise plaan on rajatud järgmistele kaalutlustele.

Mäeasjanduse kateedri õppejõud kui ka uurimistöödest osa võtta soovivad üliõpilased ei saa praeguses olukorras (ja ka makettide müretsemise korral) tööstustele kasulikke teadust edasi arendada. Mäeasjanduse kateeder pole veel senini jalgu alla saanud, pole omandanud tööstuse ees autoriteeti. Tööstusettevõteted hoiavad veel meist eemale. Meil tuleb ületada barjääri, mis eraldab meid tööstusest. Selleks alguses peame andma tootmisele midagi, mis on kontrollitud tööstuspraktikas, pooltööstuslikus maastaabis. Need uurimised tuleb meil organiseerida oma masinatega.

Uued seadmed peavad ka võimaldama õppepraktika läbiviimist kõrgel teoreetilisel tasemel. Võiks ette panna terve rea seadmeid, millede ümberehitamisel võiksime saada eesti maavarade spetsiifilisele vastavale masinaid. Nõnda kujuneks meil seadmete komplekt, mille abil võiksime tutvustada üliõpilastele ka kohaliku mäetööstust.

Et valida konkreetseid, esmajärjekorras vajalikuid seadmeid ja vältida võimalikku subjektiivsete huvide rahuldamine taotlust, tuleks kõrgem kutsuda nõupidamine, kus oleksid esitatud Teaduste Akadeemia (sm. Usk), Kohaliku Põlevkivi- ja Keemiatööstuse mi-

nisteerium (sm. Freiberg), kombinat „Estoslanets“ (sm. Zager) ja asjaomased TPI kateedrid.

Loodan, et käesolevaga TPI kollektiivi ette tõstetud küsimus leiab õige lahenduse.

E. KOTKAS

Küsimus on väga tähtis

Sm. Kotkase poolt ülestõstetud küsimus mäeasjanduse laboratooriumide organiseerimise kohta on väga aktuaalne ja vajab tähelepanu. See kehtib ka teiste professionaalse laboratooriumide väljarendamise kohta. Ma usun, et vaevalt kateedri juhatus printsiipselt ette näeb ainult makettide müretsemist. Tuleb tellida nende seadeldiste makette, mida me lähemal ajal müretseada ei saa, kas fondide või ruumi puudusel. Teatud osas võib ka väga hästi teha makette müretseada. Makette kasutatakse kõigides kõrgetes koolides ja hästi tehtud maketidest on suur kasu, samuti nagu teistest õppevahenditest, — joonistest, tabelist jne.

Tuleb juhtida mäeasjanduse kateedri tähelepanu asjaolule, et ta on äärmiselt maha jäänud oma laboratoorse baasi loomises. Pole loodud vajalikke sidemeid teiste õppeasutistega, Kõrgema Hariduse Ministeeriumiga ja tööstuslike organisatsioonidega ja on püütud ainult aeg-ajalt toimuvate teoreetiliste diskussioonidega selles küsimuses, mis ilma praktilise tööga on müüdi vähe efektiivsed.

Dir. aset. õppe- ja tead. töö alal L. SCHMIDT

SPORT

HÄSTI ETTEVALMISTUDA II TALVE-SPARTAKIAADIKS

On jäänud vähem kui kuu aega traditsioonilise TPI talvespartakiaadi alguseni, kuid ettevalmistavasse treeningusse on lülitunud vaid vähesed TPI kehakultuurilased. Laiad kehakultuurilaste hulgas, kes spartakiaadist osa võtavad, ei ole senini veel treeningut alustanud. Vähene on osavõtt sektsoonide treeningtundidest eriti raskejõustikus. Vaatamata sellele, et treeninguvõimalused uues „Spartaki“ raskejõustiku majas on kõige eeskujulikumad, ootavad meie treenerid, meistersportlane Looaru, Toome ja Ermel asjatult TPI maadlejaid, tõstjaid ja poksjaid.

Ometi on igale selge, et ilma vastava treeninguta ei tohi võtta osa võistlustest. Möödunud aasta I talvespartakiaadil esines seetõttu isegi paar raskemat õnnetusjuhtu.

Et kindlustada korralikku esinemist võistlustel, lubatakse tänava spariakiaadi raskejõustiku ja ujumise võistlustest võtta osa ainult neil, kes omavad vastava ala treeneri luba ning on vähemalt viiest treeningtunnist osa võtnud.

TPI II talvespartakiaad, mis on pühendatud Eesti NSV Ülemnõukogu valimistele ja mille eesmärgiks on TPI kehakultuurilaste kaasatõmbamine aktiivsesse valimiskampaaniasse, ning TPI sportliku tegevuse stimuleerimine, on traditsiooniline, pidulik sündmus. Sellele tuleb vastu minna tõsiselt ja väärikalt. Spartakiaadi kavas on: suusatamine, uisutamine, jäähoki, võimlemine, ujumine, maadlus, jooks, tõstmine ja vehklemine.

Peale TPI on spartakiaadist kutsutud osa võtma ka teised Tallinna kõrgemad õppeasutused ja TPI spordiklubi šeflusalused koolid.

Teaduskondade kehakultuuri kollektiividel on viimane aeg asuda oma võistkondade komplekteerimisele ja nende suunamisele treeningusse. Ainult siis on kindlustatud spartakiaadi hea kordaminek, kui võistlejad ja võistkonnad on korralikult ette valmistatud.

Tuleb kiirelt vabaneda loidusest, mis valitseb praegusel momendil sportlikus töös.

A. LANNUS

KASUTAGE ÕPPEVAHEAEGA OSAVÕTUKS TPI SPORDIKLUBI ÜRITUSTEST!

Algaval õppevaheajal on TPI üliõpilastel, õppejõududel ja teenistujatel võimalus tasuta kasutada alljärgnevat TPI spordibaasi:

1. TPI suusaasas Mustamäel VKU „Kalev“ ujula ruumes. Aavatud iga päev kl. 11—17. TPI üliõpilastele (tööõhondil) esitamisel laenutatakse suuski ja suusaasapaid.
2. TPI võimla käsipallimänguks:

Ehitusteaduskond	— teisipäeval	kl. 12—14
	— reedel	kl. 10—12
Mehaanikateaduskond	— esmaspäeval	kl. 10—12
	— kolmapäeval	kl. 13—15
Keemia-mäeteaduskond	— esmaspäeval	kl. 12—14
	— neljapäeval	kl. 10—12
Majandusteaduskond	— teisipäeval	kl. 10—12
	— laupäeval	kl. 12—14
Teised teaduskonnad	— kolmapäeval	kl. 10—13
	— laupäeval	kl. 10—12
Õppejõud-teenistujad	— laupäeval	kl. 14—17

TPI spordiklubi korraldusel toimub 27. jaan. — 4. veebruarini s. a. Aegviidus talispordilaager, millest osavõtuks tuleb registreeruda TPI spordiklubi ruumis hiljemalt 23. jaanuariks s. a.

4. veebruaril korraldab TPI spordiklubi TPI suusapäeva Aegviidus — Neljarvel. Väljasõit Tallinnast toimub 4. veebr. hommikuse rongiga. Kohapeal on riietepaigutamise ja toitlustamise võimalused.

Spordiklubi sektsoonide treeningtunnid toimuvad õppevaheajal endise tunniplaanil alusel.

„Polütehnika“ kriitika jälgedes

SAAME PAREMINI SUUA

Tallinna Toitlustrust teatab, et teie ajalehes nr. 26(42) 19. det. 1950. a. ilmus artikkel „Eksamisesseioon näitab meie tööd“, kus kriitiseeriti meie asutuste tööd üliõpilaste toitlustamisel, vastab teile.

Oleme andnud einelaudade majandajale korralduse varustada einelauda kõigi olemasolevate toidukaupadega ning kontrollime pidevalt nende tööd ja tegevust.

Tallinna Toitlustrusti direktor E. SIPRA

UUES TEADUSKONNAS ON VIGADE VÄLTIMINE ERITI TÄHTIS

„Polütehnika“ ilmunud kriitilise põllumaj. mehhaniseerimise teaduskonna kohta on teaduskonnas reageeritud järgmiselt:

1) Artikli puhul „Eksamisesseioon näitab meie tööd“, kus mainitakse

rühmade PM-1 ja PM-3 seisukohana „parem“ oleme kõik nõrgad“, on rühmade tootmisnõupidamistel üliõpilastele selgitatud õppekuduse ja eksamisesseiooni eduka läbiviimise tähtsust.

Dekaan sm. Opik tegi selle selgeks ka kõikidele mahajääjatele. Üliõpilased on arvestusperiõõdil enamuses saavutanud rahuldavaid tagajärgi.

PM-3 rühmavanem A. Lillivälil asendati sm. Lillega.

2) Põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskonnast häälpõstis olevate üliõpilaste puhul on põhjuseta puudujatega individuaalselt räägitud. Dekaan poolt on neli märkust ja noomitust tehtud.

Sm. Mutikas, kes direktori käskkirjas ilmunud märkusele alul ei reageerinud, kutsuti välja dekaani ja dir. aset. juurde, kus temale tehti viimne suuline hõratus.

Põllumajanduse meh. teaduskonna a/ü esimees H. NÕMME

Vastutav toimetaja G. OSEROV